Msza św. w intencji gen. Kazimierza Sosnkowskiego – Warszawa, 20 czerwca 2017

20 czerwca 2017 r., o godz. 19.00, w Bazylice Archikatedralnej św. Jana w Warszawie zostanie odprawiona Msza św. w intencji gen. Kazimierza Sosnkowskiego – wieloletniego Ministra Spraw Wojskowych i Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. W nabożeństwie, które odbędzie się w asyscie honorowej Wojska Polskiego, wezmą udział, oprócz rodziny śp. Generała, m.in. posłowie, senatorowie oraz rodziny osób związanych z Naczelnym Wodzem. Zapraszamy do udziału we wspólnej modlitwie.

Gen. Kazimierz Sosnkowski (Źródło: NAC)

* * *

Kazimierz Sosnkowski urodził się 19 listopada 1885 r. w Warszawie. Tu ukończył V gimnazjum, w którym był członkiem tajnych kółek samokształceniowych. Po zdaniu matury w Petersburgu w 1905 r. miał rozpocząć studia na Politechnice Warszawskiej. Jednak uczelnia została zamknięta po wybuchu strajku szkolnego.

W tym samym 1905 r. wstąpił do PPS, a rok później - do Organizacji Bojowej PPS, gdzie pełnił funkcję komendanta w okręgu warszawskim, radomskim i Zagłębiu Dąbrowskim. W 1907 r. rozpoczął studia na Politechnice Lwowskiej, angażując się jednocześnie w działalność niepodległościową. W 1908 r. utworzył Związek Walki Czynnej. Dwa lata później był współzałożycielem Związku Strzeleckiego, w którym po objęciu funkcji komendanta głównego przez Józefa Piłsudskiego w 1912 r. działał jako jego zastępca i szef sztabu.

W Legionach Polskich od sierpnia 1914 r. pełnił obowiązki szefa sztabu najpierw 1. pułku piechoty, a następnie – 1. Brygady. W 1914 r. otrzymał stopień podpułkownika, a w 1916 r. pułkownika.

Uczestniczył we wszystkich walkach Brygady, niejednokrotnie dowodząc nią w czasie działań bojowych pod nieobecność Piłsudskiego, m.in. pod Kielcami (12-13 sierpnia 1914), Łowczówkiem (25 grudnia 1914), czy w walkach pozycyjnych pod Czartoryskiem (1915). W opinii na temat gen. Sosnkowskiego marszałek Piłsudski pisał m.in.: "(...) Dotychczasowa jego praca przyzwyczaiła go do mierzenia sił państwa w najrozmaitszych wysiłkach i do oceniania zjawisk o charakterze nie ściśle militarnym; pod tym względem rzadki wyjątek wśród generałów polskich. (...)".

Po złożeniu przez Piłsudskiego prośby o dymisję od końca lipca 1916 r. do końca września tego roku pełnił obowiązki dowódcy 1. Brygady. W kwietniu 1917 r. został zastępcą Piłsudskiego, który sprawował funkcję szefa Departamentu Wojskowego przy Tymczasowej Radzie Stanu.

22 lipca 1917 r., po kryzysie przysięgowym, władze niemieckie aresztowały go. Przetrzymywany był w więzieniach w Gdańsku, Spandau, Wesel i razem z Piłsudskim w twierdzy magdeburskiej. Wypuszczony na wolność 10 listopada 1918 r. wspólnie z Piłsudskim powrócił do Warszawy, rozpoczynając służbę w tworzonym Wojsku Polskim, w którym awansowany został do stopnia generała brygady. Od 10 listopada 1918 r. do 3 marca 1919 r. pełnił funkcję dowódcy Okręgu Generalnego Warszawa, następnie od 3 marca 1919 r. do 24 maja 1920 r. był wiceministrem spraw wojskowych.

W 1920 r. awansowany do stopnia generała dywizji. 25 maja 1920 r. objął dowództwo nad Armią Rezerwową, które sprawował do 10 sierpnia 1920 r. Tego dnia został mianowany ministrem spraw wojskowych i członkiem Rady Obrony Państwa. Funkcje te pełnił do lutego 1924 r.

W sporządzonej w grudniu 1922 r. opinii na temat gen. Sosnkowskiego marszałek Józef Piłsudski pisał m.in.: "Kandydat mój na komendanta armii. (...) Wobec ważności tego czynnika dla Naczelnego Wodza, przy innym Naczelnym Wodzu jak niżej podpisany, jedyny dotąd kandydat na stanowisko szefa sztabu Naczelnego Wodza. Przy bardzo wielkiej pracy pod względem operacyjnym jeden z moich kandydatów na Naczelnego Wodza".

Od lutego 1924 r. do 13 maja 1926 r. gen. Sosnkowski był członkiem Rady Wojennej i dowódcą Okręgu Korpusu VII Poznań. W czasie zamachu majowego, nie chcąc popierać żadnej ze stron, próbował popełnić samobójstwo. Odratowany, pół roku spędził w szpitalu.

W 1927 r. mianowany Inspektorem Armii "Podole", a później "Wołyń". W 1928 r. został Inspektorem Armii "Polesie". Funkcję tę pełnił do sierpnia 1939 r., będąc jednocześnie przewodniczącym Komitetu do Spraw Uzbrojenia i Sprzętu, a także przewodniczącym Komitetu Wyższej Szkoły Wojennej. W 1936 r. awansowany do stopnia generała broni.

W czasie kampanii polskiej w 1939 r. dowodził Frontem Południowym (10-20 września). Po nieudanych próbach przebicia się na odsiecz Lwowa rozwiązał resztki oddziałów z

zadaniem samodzielnego przedzierania się na Węgry. Po dotarciu w październiku 1939 r. do Paryża wyznaczony został przez prezydenta RP Władysława Raczkiewicza jego następcą. Funkcję tę pełnił do sierpnia 1944 r. W rządzie emigracyjnym gen. Władysława Sikorskiego w listopadzie 1939 r. objął stanowisko wicepremiera i ministra stanu, przewodniczącego Komitetu Ministrów dla Spraw Kraju.

Od 13 listopada 1939 r. do 30 czerwca 1940 r. był Komendantem Głównym ZWZ. W lipcu 1941 r., po podpisaniu układu Sikorski-Majski, ustąpił z rządu na znak protestu. W dyspozycji Naczelnego Wodza pozostawał do lipca 1943 r. Po tragicznej śmierci gen. Sikorskiego 8 lipca objął funkcję Naczelnego Wodza, którą sprawował do 30 września 1944 r.

Po zwolnieniu go z niej przez prezydenta Raczkiewicza wyjechał w listopadzie 1944 r. do Kanady i osiedlił się w Arundel pod Montrealem. Po wojnie prowadził działalność publicystyczną.

Zmarł po ciężkiej i długotrwałej chorobie 11 października 1969 r. w Arudel. Jego prochy złożone zostały w kościele św. Stanisława w Paryżu. W 1992 r. sprowadzono je do Warszawy i pochowano w podziemiach archikatedry św. Jana.

Kazimierz Sosnkowski odznaczony był m.in. Orderem Virtuti Militari kl. II i V, Krzyżem Niepodległości z Mieczami, Orderem Polonia Restituta kl. I, czterokrotnie Krzyżem Walecznych, dwukrotnie Złotym Krzyżem Zasługi, a w 1995 r. pośmiertnie Orderem Orła Białego.